

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی
۱۳۷۹/۴/۲۶ مورخ

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

گروه: علوم انسانی

رشته: فقه و حقوق اسلامی

دوره: کارشناسی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

شورای عالی برنامه‌ریزی در سیصد و نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ براساس طرح دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی الهیات و معارف اسلامی گرایش فقه و حقوق اسلامی مصوب جلسه ۱۸۵ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۵ برای این گروه از دانشجویان منسخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثرب از آراء به تصویب رسید.
- (۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۹/۴/۲۶ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دیر شورای عالی برنامه‌ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

باسم‌هه تعالی

مشخصات کلی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

مقدمه :

مدرسه عالی شهید مطهری با عنایت به اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیازهای علمی و فرهنگی کشور در زمینه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به استادی، محققان و کارشناسان، به تنظیم و تدوین برنامه درسی مناسب برای دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی اقدام نموده است. مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس به شرح زیر است:

۱- تعریف و اهداف :

کارشناسی فقه و حقوق اسلامی یکی از دوره های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف از تشکیل آن:

۱-۱) تربیت استادی مورد نیاز دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در رشته های الهیات و حقوق از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری.

۱-۲) تربیت محققان و پژوهشگران مورد نیاز مراکز علمی و تحقیقاتی از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری

۱-۳) تربیت کارشناسان مورد نیاز دستگاه قضایی کشور.

۱-۴) تربیت کارشناسان توانا جهت خدمت در قسمتهای کارشناسی مراکز دولتی وغیره

۲- طول دوره و شکل نظام :

حداقل وحداکثر تحصیل در دوره های کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی مطابق آئین نامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی است کلیه دروس حداقل در ۸ ترم ارائه میگردد طول هر ترم ۱۶ هفته است وزمان آموزش هر واحد درسی از نوع نظری هفته ای یک ساعت و عملی دو ساعت است.

۳- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی ۱۳۵ واحد به شرح

زیراست:

۱-۱) دروس عمومی ۱۰ واحد

۱-۲) دروس پایه ۴۵ واحد

۳-۲) دروس تخصصی ۸۰ واحد

۴- نقش و توانایی :

دانشجویان طی دوره کارشناسی علاوه برآشنایی با مباحث بنیادی و اساسی در زمینه های مختلف علوم اسلامی، بطور نسبی درباره حقوق اسلامی و عرفی به کسب دانش و تخصص می پردازند بگونه ای که درپایان این دوره زمینه لازم برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری فقه و حقوق خصوصی و فقه و حقوق جزا در مدرسه عالی وسایر رشته های مرتبط در دیگر مراکز آموزش عالی بمنظور ادامه تحصیلات و وپژوهش‌های تخصصی و اجتهدی فراهم می‌شود و خواهند توانست درجهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ جامعه نقش مؤثری را بفداء نمایند.

فصل دوّم

جداول دروس

الف: دروس عمومی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع
۱	ادبیات فارسی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۲	ادبیات فارسی (۲)	۱	۳۲	-	۳۲
۳	زبان انگلیسی عمومی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴	زبان انگلیسی عمومی (۲)	۱	۳۲	-	۳۲
۵	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۳۲	۳۲
۶	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۳۲	۳۲
۷	تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۳۲	-	۳۲
جمع					
۲۲۴					
۱۶۰					
۱۰					

از مجموع ۲۰ واحد دروس عمومی مصوب شورای عالی برنامه ریزی ۱۰ واحد به شرح فوق برای دوره کارشناسی انتخاب شده و بقیه به علت اینکه به صورت کاملتری در برنامه واحدهای پایه برنامه ریزی شده است از جدول واحدهای عمومی حذف شده است.

ب : دروس پایه دوره‌ی کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری عملی جمع
۸	ادبیات عرب (۱) صرف و نحو	۳	۴۸ - ۴۸
۹	ادبیات عرب (۲) صرف و نحو	۳	۴۸ - ۴۸
۱۰	ادبیات عرب (۳) صرف و نحو کاربردی	۲	۳۲ - ۳۲
۱۱	ادبیات عرب (۴) علوم بلاغت	۲	۳۲ - ۳۲
۱۲	منطق (۱)	۳	۴۸ - ۴۸
۱۳	منطق (۲)	۳	۴۸ - ۴۸
۱۴	فلسفه اسلامی (۱)	۳	۴۸ - ۴۸
۱۵	فلسفه اسلامی (۲)	۳	۴۸ - ۴۸
۱۶	کلام (۱)	۲	۳۲ - ۳۲
۱۷	کلام (۲)	۲	۳۲ - ۳۲
۱۸	کلام (۳)	۲	۳۲ - ۳۲
۱۹	تفسیر قرآن (۱)	۲	۳۲ - ۳۲
۲۰	تفسیر قرآن (۲)	۲	۳۲ - ۳۲
۲۱	علوم قرآن	۲	۳۲ - ۳۲
۲۲	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۲ - ۳۲
۲۳	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۲ - ۳۲
۲۴	تاریخ تحلیلی اسلام (۱)	۲	۳۲ - ۳۲
۲۵	تاریخ تحلیلی اسلام (۲)	۱	۱۶ - ۱۶
۲۶	درایه الحدیث	۲	۳۲ - ۳۲
۲۷	مقدمه علم حقوق	۲	۳۲ - ۳۲
	جمع	۴۵	- -

تذکر :

- ۱- زبان تخصصی (۱) و (۲)، اختصاص به ارائه متون اسلامی به زبان انگلیسی با توجه به سرفصل دروس فوق در رشته‌های الهیات دارد.

ج: دروس تخصصی دوره‌ی کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	نظری	عملی	جمع
۲۸	اصول فقه (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۲۹	اصول فقه (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۰	اصول فقه (۳)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۱	اصول فقه (۴)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۲	اصول فقه (۵)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۳	فقه (۱)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۴	فقه (۲)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۵	فقه (۳)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۶	فقه (۴)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۷	فقه (۵)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۸	فقه (۶)	۳	۴۸	-	۴۸
۳۹	فقه (۷)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۰	فقه (۸)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۱	فقه (۹)	۳	۴۸	-	۴۸
۴۲	فقه تطبیقی	۲	۳۲	-	۳۲
۴۳	تاریخ فقه و فقهاء	۲	۳۲	-	۳۲
۴۴	حقوق اساسی	۲	۳۲	-	۳۲
۴۵	حقوق مدنی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۶	حقوق مدنی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۷	حقوق مدنی (۳)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۸	حقوق تجارت (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۴۹	حقوق تجارت (۲)	۲	۳۲	-	۳۲
۵۰	حقوق بین الملل خصوصی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۱	حقوق بین الملل عمومی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۲	حقوق جزای عمومی	۲	۳۲	-	۳۲
۵۳	حقوق جزای اختصاصی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲
۵۴	حقوق جزای اختصاصی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲

۳۲	-	۳۲	۲	آئین دادرسی مدنی	۵۵
۳۲	-	۳۲	۲	آئین دادرسی کیفری	۵۶
۳۲	-	۳۲	۲	حقوق کار	۵۷
۳۲	-	۳۲	۲	حقوق تطبیقی	۵۸
۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۳)	۵۹
۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۴)	۶۰
			۸۰	جمع	

فصل سوّم

سرفصل دروس

ادیات عرب (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنبه : ندارد

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آموزش صرف و نحو زبان عربی در سطح عالی به منظور استفاده از متون علوم اسلامی

سرفصل دروس :

- ۱- مقدمه : تعریف کلمه و کلام ، علامات اسم و فعل و حرف ، معرب و مبنی ، اقسام اعراب و بنا ، انواع شباهت ، معرفه و نکره و اقسام معارف (ضمیر ، علم ، مضاف به معرفه ، علم ، اسم اشاره ، موصول و معرف به ادات تعریف) .
- ۲- مرفوعات و نواخن : مبتدا و خبر ، نواخن مبتدلا (افعال ناقصه ، حروف مشبهه بلیس ، افعال مقاربه ، حروف مشبهه بالفعل ، لاء نفی جنس ، افعال قلوب و افعال سه مفعولی) ، فاعل و نائب فاعل

ادبیات عرب (۲)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ادبیات عرب (۱)

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آموزش صرف و نحو زبان عربی در سطح عالی به منظور استفاده از متون علوم اسلامی.

سرفصل دروس :

- ۱- منصوبات : استغال ، لازم و متعدی ، تنافع ، مفاعبل ، استثناء ، حال و تمیز .
- ۲- مجرورات : مجرور به حرف جر و اضافه .
- ۳- سایر عوامل : اعمال مصدر ، اعمال اسم فاعل ، ابنيه اسم فاعل ، مفعول و صفت مشبهه ، افعال تعجب ، افعال مدح و ذم و افعال التفضيل .
- ۴- توابع : نعت ، توکید ، عطف بیان ، عطف نسق و بدل .

ادبیات عرب (۳) صرف و نحو کاربردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ادبیات عرب (۲)

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با قواعد نحوی و صرفی بکار رفته در قرآن کریم، نهج البلاغه و احادیث معصومین (ع)

سرفصل دروس:

- ۱- آیاتی از سوره های کوتاه قرآن کریم به انتخاب استاد.
- ۲- منتخبی از خطبه ها، نامه ها و کلمات قصار نهج البلاغه.
- ۳- منتخبی از احادیث معصومین (ع).

تذکر: بطور کلی باید انتخاب آیات و احادیث به گونه ای باشد که یک دوره مباحث صرفی و نحوی مورد بحث قرار گیرد.

ادبیات عرب (۴) علوم بلاغت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ادبیات عرب (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با علوم بلاغت بمنظور استفاده هرچه بیشتر از قرآن و متون اسلامی

سرفصل دروس:

مقدمه: فصاحت، بلاغت و اسلوب

۱- علم بیان: تشبيه، ارکان واقسام تشبيه، اعراض تشبيه، تشبيه مقلوب، حقیقت ومجاز،
مجاز لغوی، استعاره، تصریحیه و مکنیه، سایر اقسام استعاره، بلاغت استعاره، مجاز مرسل، مجاز
عقلی، کنایه، بلاغت کنایه و اثر علم بیان در ادای معانی.

۲- علم معانی: تقسیم کلام به خبر و انشاء، غرض ازالق خبر، اقسام انشاء، انواع انشاء (امر،
نهی استفهام، تمنی وند)، باب قصر تعریف، طرق قصر و طرفین آن، اقسام قصر، باب فصل ووصل،
مواضع فصل ووصل، ایجاز، اطناب و مساوات.

۳- علم بدیع: محسنات لفظیه: جناس، اقتباس و سجع. محسنات معنویه: توریه، طباق،
مقابله و حسن تعطیل.

منطق (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی باصطلاحات و مباحث منطقی

سرفصل دروس :

۱- کلیات : نیاز به منطق ، تعریف منطق ، تعریف علم واقسام آن ، تصور و تصدیق و اقسام آن ، تعریف فکر و تقسیم مباحث منطق .

۲- مباحث الفاظ : نیاز به مباحث الفاظ ، دلالت و اقسام آن ، تقسیمات الفاظ ، ترادف و تباین ، اقسام تقابل ، مفرد و مرکب و اقسام هریک .

۳- مباحث کلی : کلی و جزئی ، جزئی اضافی ، متواطی و مشکک ، مفهوم و مصدقاق ، نسب اربع ، کلیات خمس ، ذاتی و عرضی ، حمل و اقسام آن ، تقسیمات عرضی ، کلی منطقی ، طبیعی و عقلی .

۴- مباحث معرف : مراحل پنجگانه شناخت ، تعریف و اقسام آن ، شروط تعریف ، قسمت و اصول آن ، انواع قسمت ، روش‌های قسمت و تعریف بوسیله قسمت .

منطق (۲)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنبه‌نیاز : منطق (۱)

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی با مصطلحات و مباحث منطقی

سرفصل دروس :

۱- مباحث قضایا : تعریف قضیه و اقسام آن ، اقسام قضیه به اعتبار موضوع ، اقسام قضایای حملیه و شرطیه ، موجهات و انواع آن .

۲- احکام قضایا : تعریف تناقض و شروط آن ، عکس مستوی ، عکس نقیض نقض و احکام آن ، بداهت منطقی .

۳- مباحث استدلال : تعریف حجت و اقسام آن ، قیاس و اقسام آن به حسب ماده و شکل ، قیاس اقتراণی حملی و اشکال اربعه ، اقتراণی شرطی و قیاس استثنائی .

فلسفه اسلامی (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : منطق (۲)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با مباحث فلسفه اسلامی در سطح متوسط

سرفصل دروس :

مقدمه: تعریف ، موضوع و غایت فلسفه

مرحله اول : کلیات مباحث وجود

مرحله دوم : انقسام وجود به ذهنی و خارجی

مرحله سوم : انقسام وجود به مافی نفسه و مافی غیره

مرحله چهارم : مواد ثالث

مرحله پنجم : ماهیت واحکام آن

مرحله ششم : مقولات عشر

فلسفه اسلامی (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: فلسفه اسلامی (۱)

ساعات تدریس: ۴۸ ساعت

هدف: آشنایی با مباحث فلسفه اسلامی در سطح متوسط

سرفصل دروس:

مرحله هفتم: علت و معلول

مرحله هشتم: انقسام موجود به واحد و کثیر

مرحله نهم: سبق و لحقوق و قدم و حدوث

مرحله دهم: قوه و فعل

مرحله یازدهم: علم و عالم و معلوم

مرحله دوازدهم: احکام واجب تعالی

کلام (۱) توحید و صفات حق تعالی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی واستدلایی با مبانی و مسائل فکری و اعتقادی علم کلام .

سرفصل دروس :

- ۱- مقدمه: تعریف ، موضوع ، فایده و مسائل علم کلام .
- ۲- براهین اثبات خداوند: ضرورت طرح بحث توحید ، برهان نظم ، امکان وجود .
- ۳- توحید و مراتب آن : توحید در ذات ، صفات ، خالقیت ، رویبیت و عبادت .
- ۴- اسماء و صفات الهی : کیفیت شناخت صفات الهی ، تقسیمات صفات ، صفات ثبوتی ذاتی (علم و قدرت ، حیات وارد) ، صفات ثبوتی فعلی (تكلم ، صدق و حکمت) ، صفات خبری و سلبی .

کلام (۲) نبوت و امامت

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : کلام (۱)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی واستدلای بامبانی و مسائل فکری و اعتقادی علم کلام

سرفصل دروس :

مباحث نبوت :

۱- نبوت عامه : ادله‌ی لزوم بعثت ، ادله‌ی منکرین بعثت ، راه‌های شناخت صدق دعوت انبیاء (اعجاز ، تنصیص پیامبر قبل وجود قرائن و شواهد) ، حقیقت وحی و عصمت انبیاء الهی .

۲- نبوت خاصه : بشارتهای پیامبر اکرم (ص) در تورات و تنجیل ، قرائن دال برنبوت پیامبر (ص) ، دلالت اعجاز قرآن بررسالت و بررسی کیفیت اعجاز آن .

مباحث امامت :

۱- ضرورت بحث از امامت ، حقیقت امامت درین شیعه و اهل سنت ، راههای اثبات امامت نزد عامه ، ادله‌ی وجوب تنصیص امام نزد شیعه ، عصمت امام ، نصوص دینی دال برنصب امام ، روایات نبوی درباره ائمه (ع).

کلام (۳) عدل و معاد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : کلام (۲)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی و استدلالی با مبانی و مسائل فکری و اعتقادی علم کلام

سرفصل دروس :

مباحث عدل :

۱- حسن و قبح عقلی : تعریف ، محل نزاع ، عقل عملی ، دلایل مشتبین و نافین ، حسن و قبح در قرآن کریم ، نتایج حسن و قبح عقلی .

۲- قضاء و قدر : تعریف ، مراتب و اقسام آن و قضاوقدر از دیدگاه کتاب و سنت .

۳- جبر و اختیار : تعریف جبر - دیدگاه اشاعره درباره خلق اعمال ، نظریه کسب و پاسخ شباهات و ایرادات اشاعره ، جبرفلسفی ، جبراجتماعی ، معتزله و مسئله‌ی تفویض ، ادله‌ی معتزله بر تفویض ، بطلان تفویض در کتاب و سنت ، الامر بین الامرين از دیدگاه عقل ، کتاب و سنت .

مباحث معاد :

۱- تعریف و برآهین : ضرورت معاد ، برآهین اثبات معاد ، برآهین تجربه نفس ، معاد جسمانی و روحانی و برآهین بطلان تناسخ .

۲- مسائل : قبرودوزخ ، حساب و شهود ، میزان و صراط ، شفاعت در قیامت ، احباط و تکفیر و پاسخ برخی سؤالهایی پیرامون معاد .

تفسیر قرآن (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مقدمات علم تفسیر و ایجاد توانایی درک و فهم بهتر قرآن کریم

سرفصل دروس :

آشنایی با کلیات علم تفسیر :

۱- شناخت معنای تفسیر و تأویل و تفاوت آن دو

۲- سیر تاریخی تفسیر در عصر پیامبر اکرم (ص)، صحابه و تابعین و کیفیت آن.

۳- اهل بیت (ع) و تفسیر قرآن

۴- مکاتب و روش‌های مهم تفسیری و معرفی آثار تفسیری بر جسته آن

۵- روش تفسیر قرآن به قرآن

یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد:

۱- آیات بیان کننده ابعاد اخلاقی : سوره های مؤمنون و حجرات

۲- آیات بیان کننده ابعاد اجتماعی : سوره های حج و جمعه.

تفسیر قرآن (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : تفسیر قرآن (۱)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : ایجاد توانایی درک و فهم بهتر قرآن کریم

سرفصل دروس :

یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد :

۱- آیات بیان کننده ابعاد عرفانی و فلسفی : تفسیر سوره های اعلی ، طارق ، توحید و بخش‌هایی از واقعه .

۲- آیات بیان کننده ابعاد کلامی : تفسیر بخش‌هایی از سوره های اسراء ، انبیاء و پیام .

علوم قرآن

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با کلیات علوم قرآنی

سرفصل دروس :

- ۱ - کیفیت نزول قرآن (انزال و تنزیل)
- ۲ - کتابت قرآن و کتابان وحی
- ۳ - تدوین قرآن (ترتیب و تقسیم سور و آیات به شکل فعلی در زمان پیامبر (ص))
- ۴ - جمع آوری قرآن در مهد رسول خدا (ص) و بعد از آن .
- ۵ - خط ، نقطه گذاری و اعراب قرآن کریم
- ۶ - قرائت های هفتگانه و دهگانه و ادعای توافر آن
- ۷ - اعجاز قرآن (لفظی و معنوی)
- ۸ - ناسخ و منسوخ قرآن کریم
- ۹ - محکم و متشابه قرآن کریم
- ۱۰ - تقدیم و تأخیر در الفاظ و عبارات قرآن کریم و بررسی حکمت آن
- ۱۱ - تناسب آیات با یکدیگر
- ۱۲ - شناخت اسباب النزول
- ۱۳ - اهل بیت (ع) و علوم قرآن

زبان تخصصی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبه‌یار : زبان عمومی (۲)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با متون انگلیسی در زمینه علوم و معارف اسلامی و ایجاد توانایی استفاده از متون اصلی
به منظور مطالعات تطبیقی

سرفصل دروس :

بخشهای اول تانهم کتاب زبان تخصصی دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (سمت)

زبان تخصصی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : زبان تخصصی (۱)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی بامتون انگلیسی در زمینه علوم و معارف اسلامی و ایجاد توانایی استفاده از متون اصلی به منظور مطالعات تطبیقی

سرفصل دروس :

بخشهای دهم تا هجدهم کتاب زبان تخصصی دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (سمت) چندفصل از کتاب شیعه در اسلام مرحوم علامه طباطبائی ، ترجمه دکتر سید حسین نصر ، به انتخاب استاد .

تاریخ تحلیلی اسلام (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنایاز : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی دانشجویان با تاریخ صدر اسلام از ظهور اسلام در جزیره العرب تا مسام غیبت کبری حضرت صاحب الزمان (ع)

سرفصل دروس :

۱- وضع جزیره العرب از نظر جغرافیایی سیاسی و اجتماعی قبل از ولادت رسول خدا (ص) و عربهای ساکن آنجا

۲- نسبت رسول خدا (ص) و اجداد آن حضرت و داستان ولادت تأوفات عبدالملک

۳- زندگی آن حضرت در دوران جوانی تازداج با خدیجه و پس از آن تابیعت

۴- بعثت رسول خدا (ص) و دعوت پنهانی تآغاز دعوت علنی

۵- اولین مردان وزنان مسلمان و داستان ولادت حضرت فاطمه علیها السلام

۶- هجرت مسلمانان بحسبه و داستان محاصره اقتصادی و شعب ابی طالب

۷- وفات ابوطالب و خدیجه و بحثی درباره ایمان ابوطالب

۸- معراج و شق القمر و بحثی کوتاه درباره معجزه

۹- آشنایی مردم یثرب بارسل خدا (ص) و مقدمات هجرت و توطئه دارا الندوه

۱۰- هجرت رسول خدا (ص) و ورود به محله قبا و یثرب

۱۱- پیمان تاریخی و منشور اساسی رسول خدا (ص) برای ساکنان مدینه و پیمان اخوت میان مهاجر و انصار و حوادث دیگر سال اول هجرت

۱۲- حوادث سال دوم هجرت و جنک بدرو وارد و ازداج علی (ع) با فاطمه (ع)

۱۳- حوادث سال سوم هجرت ولادت امام حسن (ع) جنگ احمد و پی آمدهای آن و حادثه رجیع و پژوهش معونه

۱۴- حوادث سال چهارم و ولادت امام حسین (ع) و جنگ خندق

۱۵- غزوه بنی قريضه و بنی المصطلق و صلح حدیبیه

۱۶- جنگ خیبر و موتته وفتح مکه و جنگ حنین

۱۷- داستان مباھله و جنگ تبوك و سفر حجه الوداع

تاریخ تحلیلی اسلام (۲)

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنباز : تاریخ تحلیلی اسلام (۱)

ساعات تدریس : ۱۶ ساعت

هدف : آشنایی دانشجویان با تاریخ صدر اسلام از ظهور اسلام در جزیره العرب تا زمان غیبت کبری حضرت صاحب الزمان (عج)

سرفصل دروس :

۱- واقعه غدیرخم و نصب امیر المؤمنین به خلافت و رحلت رسول خدا (ص)

۲- سقیفه بنی ساعدة و تحلیل انگیزه های تشکیل آن

۳- مرگ ابویکر و انتصاب عمر بخلافت و کیفیت آن و بحثی درباره انتخاب رهبری از نظر دینی

۴- تأسیس دیوان حقوق و اثر آن در بهم زدن عدالت اسلامی و تبعیض نژادی

۵- قتل عمر و داستان شورا و خلافت عثمان

۶- سیاست مالی و نظام حکومت عثمان و قیام مسلمانان علیه وی و پی آمدہای آن

۷- کیفیت بیعت مسلمانان با حضرت علی (ع) و سخنان حضرت در این باره

۸- داستان ناکشین و جنگ جمل و پی آمدہای آن

۹- ورود امیر المؤمنین (ع) به کوفه و جنگ صفين و مسئله حکمیت و پی آمدہای آن

۱۰- داستان مارقین و خوارج و جنگ نهروان

۱۱- شهادت امیر المؤمنان علی (ع)

۱۲- خلافت امام حسن (ع) و صلح با معاویه و شهادت آن حضرت

۱۳- تحلیل قیام امام حسین (ع) و پی آمدہای آن

۱۴- انقلاب فرهنگی حضرت باقر و صادق

۱۵- زندگانی سیاسی امام رضا (ع) و مسئله ولایت‌عهدی ایشان

۱۶- تحلیل زندگانی و نقش سیاسی و اجتماعی بقیه امامان معصوم (ع)

۱۷- ولادت حضرت صاحب الزمان (عج) تا بتایی غیبت کبری

درایه الحديث

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبه : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با انواع حدیث و اصطلاحات مربوط به آن

سرفصل دروس :

- ۱- تعریف حدیث و سیرتدوین حدیث بطور اجمالی
- ۲- تعریف درایه الحديث و تاریخ تدوین درایه الحديث
- ۳- معنای متن و سند و مطالبی درباره تحمل حدیث ، اختصار سند ، صحابه ، تابعین و اتباع و .....
- ۴- اصطلاحات حدیث : متواتر و اقسام آن ، آحاد ، اقسام چهارگانه حدیث و سایر مصطلحات
- ۵- حجیت اخبار آحاد ، شرایط راوی ، الفاظ توثیق ، جرح و تعدیل روات ، تقطیع حدیث ، طرق تحمل حدیث ، آداب محدث و تصحیح کتب حدیث

مقدمه علم حقوق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مفهوم حق، منابع آن، آثار و خصایص و مراحل پیدایش قانون، شعب و رشته های مختلف حقوقی و مبانی آن.

سرفصل دروس:

بخش اول: مبانی حقوق

- ۱- تعریف مختصری از اصول مکتبهای حقوق فطری (بحث از حقوق اسلام که فطری است)، تاریخی، تحقیقی اجتماعی و تحقیقی حقوقی.
- ۲- هدف حقوق: نظریه حقوق فردی و نظریه حقوق اجتماعی
- ۳- قاعده حقوقی: الزامی بودن حقوق، حقوق وضمان اجرا، کلی بودن حقوق، تعریف

قاعده حقوقی

- ۴- علم حقوق و تقسیمات آن، حقوق عمومی و خصوصی، حقوق داخلی، و بین المللی
- ۵- منابع حقوق، قانون و نظریه عمومی آن، عرف، رویه قضایی، اندیشه های حقوقی
- ۶- قلمرو اجرای قواعد حقوقی، اجرای قواعد حقوقی در مکان، اجرای قواعد حقوقی در زمان

بخش دوم: نظریه حق

- ۱- مفهوم و تعریف اقسام حق
- ۲- منابع ایجاد حق: اعمال و وقایع حقوقی
- ۳- تملک و انتقال و زوال حق
- ۴- اجرای حق: نسبی بودن اجرای حق و ضمانت اجرای حق (دلایل اثبات حق که شامل اقرار، اسناد، شهادت، امارات و سوگند است).

اصول فقه (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس :

- ۱- مدخل : تعریف ، حکم واقعی و ظاهری ، موضوع ، فائدہ و تقسیم مباحث اصول فقه .
- ۲- مقدمه : تعریف وضع ، استعمال حقیقی و مجازی ، علائم حقیقت و مجاز ، اصول لفظیه ، ترادف و اشتراک ، استعمال لفظ در اکثر ازمعنا ، حقیقت شرعیه و صحیح واعم .
- ۳- مباحث الفاظ : مشتق ، اوامر ، نواهی ، مفاهیم و عام و خاص .

أصول فقه (۲)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : اصول فقه (۱)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس :

- ۱- ادامه مباحث الفاظ : مطلق و مقید و مجمل و مبین
- ۲- ملازمات عقلیه : مقدمه ، اقسام دلیل عقلی و علت نامگذاری ملازمات عقلیه .
- ۳- مستقلات عقلی : تعریف حسن و قبح عقلی ، عقل عملی و عقل نظری ، ادراک عقل نسبت به حسن و قبح عقلی و ثبوت ملزمہ بین حکم عقل و حکم شرع .
- ۴- غیر مستقلات عقلی : مقدمه در مسائل پنجگانه ، اجزاء و مقدمه واجب .

اصول فقه (۳)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : اصول فقه (۲)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس :

- ۱- ادامه مباحث غیر مستقلات عقلی : مسئله ضد ، اجتماع امر و نهی و دلالت نهی برفسد .
- ۲- مقدمه مباحث حجت : موضوع در مباحث حجت ، تعریف حجت ، اماره وظن معتبر ، ظن نوعی ، اماره واصل عملی ، حجیت ذاتی علم ، ظن خاص وظن مطلق ، مقدمات دلیل انسداد ، اشتراک احکام بین عالم و جاہل ، طریقیت ویاسبیت اماره ، مصلحت سلوکی ، اعتباری ویانتزاعی بودن حجیت .
- ۳- مباحث حجت : کتاب ، سنت و ادله حجیت خبر واحد .

اصول فقه (۴)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : اصول فقه (۳)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی بامبانی وروش استنباط احکام

سرفصل دروس :

۱- ادامه مباحث حجت : اجماع ، دلیل عقل ، حجیت ظواهر ، شهرت ، سیره ، قیاس ،
استحسان و مصالح مرسله .

۲- مباحث تعادل و تراجیح : مقدمه ، حقیقت تعارض و شروط آن ، تفاوت تعارض و تراجم ،
تعادل و تراجیح متراحمین ، حکومت و ورود ، قاعده در متعارضین ، جمیع بین متعارضین ، جمیع
عرفی و مرجحات .

اصول فقه (۵)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : اصول فقه (۴)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس :

مباحث اصول عملیه و اجتهاد و تقلید:

مقدمه : حالات سه گانه‌ی مکلف ، حصر اصول عملی و بیان مجازی آن

۱- اصل برائت : تعریف ، شبهه‌ی تحریمی و وجویی ، شبهه‌ی حکمی تحریمی با فقدان نص

(ادله‌ی اصولیین و اخباریین) ، شبهه‌ی حکمی تحریمی بالاجمال نص و تعارض دو نص ، مسائل سه گانه‌ی شبهه‌ء وجویی ، شبهه‌ی موضوعی و تنبیهات برائت .

۲- اصل تغییر : تعریف ، مسائل چهارگانه و حکم آن (شبهه بین المخدورین به علت تعارض دونص ، فقدان نص ، اجمال نص و موضوعی) و بدوى بالاستمرار بودن تغییر .

۳- اصل احتیاط : تعریف ، مسائل هشت، گانه‌ی شبهه‌ی تحریمی و وجویی ، شبهه‌ی موضوعی تحریمی و اقسام آن ، شبهه‌ی محصوره و تنبیهات آن ، شبهه‌ی غیرمحصوره (تعریف ، حکم و ادله‌ی آن) ، شبهه‌ی حکمی تحریمی ، شبهه‌ی حکمی و موضوعی وجویی و اقسام آن (بین متباینین و بین اقل و اکثر ارتباطی ، تنبیهات احتیاط و شروط احتیاط و برائت .

۴- اصل استصحاب : تعریف ، ارکان ، انواع استصحاب ، ادله (سیره‌ی عقلاء) ، اجماع و اخبار ، تنبیهات استصحاب وخاتمه در مطلب پنجگانه .

۵- اجتهاد و تقلید : تعریف ، تقلید اعلم و ادله‌ی لزوم آن و اشراط حیات در مجتهد مقلد .

تذکر : با توجه به ناقص بودن کتاب اصول مظفر در مباحث اصول عملی ، این مباحث از کتاب اصول الاستنباط ، مبحث شک ، تدریس می‌شود .

فقه (۱)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس :

- ۱- کتاب طهارت : تعریف طهارت ، آبها ، نجاسات ، مطهرات ، وضوه و واجبات آن ، اقسام غسل ، نمازیت ، احکام دفن و احکام تیم .
- ۲- کتاب صلاه : اعداد صلوات ، اوقات صلوات ، قبله ، لباس و مکان مصلی ، مسجد ، تروک ، کیفیت صلاه .

فقه (۲)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : فقه (۱)

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و چگونگی استنباط احکام شرعیه از ادله آن

سرفصل دروس :

- ۱- ادامه کتاب صلاه : صلوات واجبه (جموعه ، عیدین ، آیات ، منذور و شبہ آن و استیجاری) ، احکام خلل ، احکام شک در صلاه ، صلاه قضاء ، صلاه خوف ، مسافر و جماعت .
- ۲- کتاب زکات : کسانیکه زکات برآنها واجب است ، زکات انعام ، زکات طلاونقره ، زکات مال التجاره ، مستحقین زکات و زکات فطره
- ۳- کتاب خمس : مواردی که خمس به آن تعلق میگیرد (غنیمت ، غوص ، ارباح مکاسب ، مال حلال مختلط به حرام و کنزا) و موارد مصرف خمس
- ۴- کتاب صوم : مفطرات ، شرائط وجوب صوم و صحت آن ، شرایط صحبت اعتکاف و مفسدات اعتکاف .

فقه (۳)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : فقه (۲)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس :

- ۱- کتاب حج : وجوب حج ، اسباب وانواع حج ، مواقیت ، افعال عمره (حرام ، طوفاف ، سعی و تقصیر) افعال حج (حرام ، وقوف در عرفات و مشعر ، مناسک منی و عرفات .....) ، کفارات احرام و وجوب عمره .
- ۲- کتاب جهاد : اقسام جهاد ، شرایط وجوب جهاد ، جزیه ، احکام بغاه ، شرایط وجوب امریبه معروف و نهی از منکر ، مراتب انکار اقامه ی حدود در زمان غیبت ، وجوب ترافع به حاکم شرعی .
- ۳- کتاب کفارات : اقسام کفارات و شروط آن .
- ۴- کتاب النذر و توابعه : شروط نادر ، متعلق نذر ، احکام نذر ، عهد ، یمین و متعلق آن .
- ۵- کتاب قضاء : کیفیت حکم ، قول در شاهد و یمین ، تعارض و قسمت .
- ۶- کتاب شهادات : تفصیل حقوق ، شهادت بر شهادت ور جوع شاهد .
- ۷- کتاب وقف : تعریف ، اقیاض و اخراج آن ، شروط موقوف ، وقف و موقوف علیهم .
- ۸- کتاب عطیه : صدقه ، هبه ، عمری ، سکنی ، رقبی و تجییس

تذکر : با توجه به گسترده بودن سرفصل ، کتاب حج از متن لمعه شهید اول تدریس میشود .

فقه (۴)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنبه : فقه (۳)

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله‌ی آن

سرفصل دروس :

- ۱- کتاب متاجر: موضوع تجارت ، مکاسب محترم ، عقد بيع ، شرایط بيع ، آداب بيع ، بيع ثمار، بيع صرف ، سلف ، اقسام بيع به اعتبار اخباریه ثمن ، ربا و احکام آن .
- ۲- مباحث خیارات : خیار مجلس ، حیوان ، شرط ، تأخیر ، غبن ، عیب ، تدبیس و اشتراط .
- ۳- احکام بيع : نقد و نسیئه ، قرض ، آنچه در بيع است ، اختلاف متبایعین و اقاله .

فقه (۵)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فقه (۴)

ساعات تدریس: ۴۸ ساعت

هدف: آشنائی با یک دوره فقه استدلای و چگونگی استنباط احکام شرعی از آن

سرفصل دروس:

- ۱- کتاب اجاره: تعریف، شرایط مورداجاره، احکام اجاره و تنازع
- ۲- کتاب دین: تعریف قرض و احکام آن
- ۳- کتاب رهن: تعریف و شروط رهن، شروط متعاقدان و حق
- ۴- کتاب حجر: اسباب حجر
- ۵- کتاب ضمان: تعریف ضمان، شروط ضامن و احکام ضمان
- ۶- کتاب حواله: تعریف حواله، شروط حواله و احکام آن
- ۷- کتاب کفالت: تعریف کفالت و احکام آن
- ۸- کتاب صلح: تعریف، مستقل بودن عقدصلاح و احکام آن
- ۹- کتاب شرکت: اسباب شرکت، تعریف و احکام آن
- ۱۰- کتاب مضاربه: تعریف مضاربه، اشتراط لزوم در مضاربه و تعیین ربح؟
- ۱۱- کتاب ودیعه: تعریف ودیعه موجبات ضمان و احکام آن
- ۱۲- کتاب عاریه: تعریف عاریه، شرایط معیر و مورد عاریه
- ۱۳- کتاب مزارعه: تعریف، لزوم آن، نماء، تعیین مدت و احکام مزارعه
- ۱۴- کتاب مساقات: تعریف، تعیین مدت و احکام مساقات
- ۱۵- کتاب وکالت: تعریف، احکام وکالت، موکل، وکیل و لواحق
- ۱۶- کتاب شفعه: تعریف و احکام شفعه
- ۱۷- مالب سبق ورمایه: تعریف، شروط و احکام آن
- ۱۸- کتاب جماله: تعریف، ایجاب و احکام آن

تذکر: با توجه به اهمیت کتاب اجاره، این بحث علیرغم ترتیب کتاب شرح لمعه ابتداء تدریس میشود و از کتاب حجر به بعد با توجه به گستردگی سرفصل، متن لمعه تدریس میشود.

فقه (۶)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فقه (۵)

ساعت تدریس: ۴۸ ساعت

هدف: آشنائی با یک دوره فقه استدلای و چگونگی استنباط احکام شرعیه از دله آن

سرفصل دروس:

- ۱- کتاب نکاح: مقدمات نکاح، عقد، محرومات نکاح، عقد موقت، مهر، عیوب، قسمت ونشوز، اولاد، رضاع، حضانت و نفقات.
- ۲- کتاب طلاق: ارکان طلاق، صیغه طلاق، شرایط مطلق و مطلقه، اقسام طلاق، عدد واحکام طلاق.
- ۳- کتاب خلع و مباراہ: صیغه خلع، بذل و شرایط آن و تفاوت خلع و مباراہ.

فقه (۷)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : (۶)

ساعت تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و جگونگی استنباط احکام شرعیه ازاده هی آن .

سرفصل دروس :

۱- کتاب وصایا : تعریف ، اقسام وصیت تمیلیکی و عهدی ، متعلق وصیت ، شروط موصی و موصی له ، احکام وصیت تمیلیکی و وصایت (وصیت عهدی) .

۲- کتاب غصب : تعریف ، اسباب غصب ، ایدی متعاقبه ، اجتماع سبب و مباشر ، ضابط مثلی و قیمی و احکام غصب .

۳- کتاب لقطه : تعریف ، لقیط ، شروط ملتقط ، لقطه مال .

۴- کتاب میراث : تعریف ، موجبات و موانع ارث ، سهام مقدره ، اهل سهام ، صور اجتماع سهام ، عول و تعصیب ، طبقات سه گانه هی وارث نسبی ، میراث ازواج ، مخارج فروض و مناسخات .

فقه (۸)

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : فقه (۷)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و جگونگی استنباط احکام شرعیه ازادله ای آن

سرفصل دروس :

- ۱ - کتاب احیاء موات : تعریف ، موارد واحکام موات ، حقیقت احیاء و مشترکات .
- ۲ - کتاب اقرار: صیغه و توابع آن ، شروط اقرارکننده و متعلق اقرار، تعقیب اقرار به منافی آن و اقرار به نسب .
- ۳ - کتاب حدود : زنا و تعریف آن ، قیود تعریف ، مثبتات زنا، اقسام حد زنا ، لسواط ، سحق ، قیاده ، قذف و مباحث حد قذف ، حد شارب خمر واحکام آن ، حدسارق و شرایط آن ، محاربه و سایر عقوبات .

(۹) فقه

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : فقه (۸)

ساعات تدریس : ۴۸ ساعت

هدف : آشنایی با یک دوره فقه استدلای و جگونگی استنباط احکام شرعیه از ادله آن

سرفصل دروس :

- ۱- کتاب قصاص : قصاص نفس ، موجب قصاص ، تعریف عمد ، شرایط قصاص ، مثبتات قتل (اقرار ، بینه و قسامه) ، قصاص طرف ، لواحق
- ۲- کتاب دیات : مورددیه ، ضوابط در عهد خطا و شباهه عمد ، تقدیرات دیه نفس ، دیه منافع ، توابع شامل دیه چنین بحسب مراتب ، عاقله کفاره لازم برقاتل

فقه تطبیقی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : فقه (۶)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مکتبهای مختلف فقهی و آگاهی از آرای فقهای مذاهب و بررسی تطبیقی آن باهدف شناسایی وجه اشتراک و افراق

سرفصل دروس :

یکی از مباحث زیر به انتخاب استاد :

- ۱- مباحث عبادات
- ۲- مباحث معاملات
- ۳- مباحث نکاح و طلاق
- ۴- مباحث وصیت وارث
- ۵- مباحث جزایی (حدود و قصاص و دیات)

تاریخ فقه و فقهاء

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبهایز : ندارد

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنائی تفصیلی با دوران فقه اسلامی و مکاتب مهم فقهی از زمان تشريع احکام تا عصر حاضر.

سرفصل دروس :

مقدمه : تعریف فقه ، موضوع و فایده فقه

تاریخ فقه شیعه :

۱- عصر تشريع (عصر رسول اکرم "ص")

۲- عصر تفسیر و تبیین (عصر امامان "ع")

۳- عصر غیبت کبری به بعد :

۱-۱- دوره‌ی شکل گیری : از غیبت کبری (۵۳۲ ق) تا عصر شیخ طوسی

(۴۶۰ م. ق)

۲-۲- دوره‌ی گسترش : از شیخ طوسی تا عصر علامه حلی (م ۷۲۶ م. ق)

۳-۳- دوره‌ی تکامل : از علامه حلی تا عصر وحید بهبهانی

۴-۳- دوره‌ی پالایش : از وحید بهبهانی تا عصر شیخ انصاری

۵-۳- دوره‌ی معاصر : از شیخ انصاری تا عصر حاضر

تاریخ فقه اهل سنت :

۱- عصر تشريع

۲- عصر صحابه

۳- عصر تابعین

۴- عصر ائمه اربعه‌ی فقه اهل سنت

۵- عصر تقليد (رکود اجتهاد)

۶- دوره‌ی معاصر

حقوق اساسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با تاریخ تحولات و مبانی حقوق اساسی و شناساندن مفاهیم دولت ، حکومت ، رژیمهای سیاسی و نظامهای بزرگ حقوق اساسی و بررسی تاریخچه و مبانی حقوق اساسی در ایران و مبانی فکری و اعتقادی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

سرفصل دروس :

بخش اول : تاریخ تحولات و مبانی حقوق اساسی

حقوق اساسی چیست :

- ۱- تعریف
- ۲- تطور

۳- موضع حقوق اساسی در میان رشته های حقوق عمومی

۴- رابطه حقوق اساسی با سایر رشته ها نظیر فلسفه و تاریخ و جامعه شناسی و نظائر آنها

۵- منابع و روش ها

بخش دوم : دولت

۱- تعاریف و مفاهیم دولت

۲- نظریات فلسفی دربارهٔ دولت

۳- نظریات حقوقی مختلف از نویان تاحال حاضر دربارهٔ دولت

۴- نظریات اسلامی دربارهٔ مفهوم ملت ، امت کشور و سرزمین و دولت و عوامل تشکیل دهنده حاکمیت و مقایسه با دیگر نظریات

بخش سوم : رژیم های سیاسی

۱- بررسیهای پایه ای

۲- نظریات مجموعی

۳- طبقه بندی انواع نظریات اصحاب رأی و فن ، ذکر مثال از کشورهای مختلف

بخش چهارم : حکومت

۱- تعریف حکومت

۲- قوه‌های مقننه ، قوه‌های مجریه (هیأت دولت ، رئیس مملکت ، کارکنان دولت) و قوه‌های قضائی

در ارتباط با بنیان های حکومتی

بخش پنجم : نظامهای بزرگ حقوق اساسی

۱- نظام های بزرگ حقوق اساسی کشورهای بادموکراسی لیبرال

- ۲- کشورهای اقتدارگر ، نظام های فاشیسی ، نظام های سوسیالیستی و تقسیمات درونی هر کدام
- ۳- حقوق و آزادیهای فردی ، حقوق متقابل فرد و دولت ، از جمله با توجه به دیدگاه اسلام
- بخش ششم : تاریخچه و مبانی حقوق اساسی ایران
- ۱- خطوط کلی قوانین اساسی ۱۲۸۵ و ۱۲۸۶
- ۲- نظریات تحلیلی و نقادانه از قوانین گذشته
- بخش هفتم : مبانی اعتقادی در تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۱- مبانی اعتقادی اسلامی
- ۲- مسئله ولایت فقیه و تبدیل این اصل به نهادهای سیاسی موجود
- ۳- مسئله نظام اقتصادی (مالکیت ، اموال عمومی ، تعاون ، بیمه ها و نظایر آن)
- ۴- رهبر ، رئیس جمهور ، هیأت وزیران ، مجلس شورای اسلامی ، شورای نگهبان ، دیوان عدالت اداری ، دادگاهها و نهادهای دیگر مندرج در قانون اساسی
- ۵- چگونگی تفکیک قوا ، نحوه ارتباط بین سه قوه ، نحوه مدیریت بنیانی نهادها

حقوق مدنی (۱) حقوق اشخاص ، اموال و مالکیت

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : مقدمه علم حقوق

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با حقوق اشخاص و محجورین و آگاهی از مفاهیم اموال و مالکیت و حدود مشخصات آن و طرق تحصیل مالکیت و آثار واحکام تصرف به عنوان مالکیت

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات

- ۱- مفهوم شخصیت حقوقی و احوال شخصیه
- ۲- رابطه شخصیت و اهلیت
- ۳- وضعیت مدنی و ارتباط آن با شخصیت و اهلیت
- ۴- حقوق مربوط به شخصیت

بخش دوم : شخص طبیعی

- ۱- أغزار و بیان وجود شخص طبیعی.
- ۲- شخصیت حقوقی جنین غایت مفقودالاثر
- ۳- امورمالی و غیرمالی غایب
- ۴- حکم موت فرضی

۵- ممیزات (مختصات) اشخاص : نام و نام خانوادگی (تعیین و تغییر و آثار حقوقی نام)
اقامتگاه ، استاد جعلی

بخش سوم : شخص حقوقی

- ۱- مبانی
- ۲- وجود شخص حقوقی و اینکه فرضی است یا حقیقی و نتایج حاصل از آن
- ۳- اقسام شخص حقوقی
- ۴- حقوق ، تکالیف ، اقامتگاه و تابعیت شخص حقوقی (به اختصار)
- ۵- اهلیت و حمایت از محجورین

الف : صغیر (مفهوم و اقسام وحدود حجر صغیر) سفیه (مفهوم وحدود حجر سفیه) مجنوون
(دائمی و ادواری وحدود حجر مجنوون)

ب : قیمومت : تفاوت آن با ولایت قهری و حضانت ووصایت ، وظایف اختیاری و مقتضیهای قیم ، عزل قیم (با توجه به قانون مدنی و قانون امور حسبي).

قسمت دوم : حقوق اموال و مالکیت

بخش اول : کلیات

۱ - تعریف مال

۲ - تعریف مالکیت

بخش دوم : انواع مال و مالکیت

۱ - انواع مال

۲ - انواع مالکیت

بخش سوم : حق انتفاع

بخش چهارم : حق ارتفاق و حقوق دیگر

بخش پنجم : وقف

بخش ششم : املاک مجاور

بخش هفتم : اسباب تملک

بخش هشتم : قاعده تصرف و آثار آن

حقوق مدنی (۲) کلیات قراردادها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : حقوق مدنی (۱)

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی بالصول و مقررات حاکم برقراردادها، از جمله شرایط صحت قراردادها، آثار حقوقی قراردادها، خسارات ناشی از عدم اجرای قراردادها، شروط ضمن عقد، معاملات فضولی و انحلال قراردادها.

سرفصل دروس :

بخش اول : قراردادها

۱- شرائط صحت قراردادها

۲- آثار قراردادها نسبت به طرفین و اشخاص ثالث

بخش دوم : خسارات ناشی از عدم انجام تعهد

بخش سوم : شروط ضمن عقد

بخش چهارم : معاملات فضولی

بخش پنجم : انحلال قراردادها

حقوق مدنی (۳) الزامات خارج از قرارداد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : حقوق مدنی (۲)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : مطالعه اسباب و آثار دیونی که اشخاص بیرون از قلمرو قراردادها وبحکم قانون دربرابر یکدیگر پیداکنند.

سرفصل دروس :

بخش اول : مسؤولیت مدنی

۱- مبانی

۲- شرایط تحقق

۳- آثار

شامل مباحث غصب و اتلاف و تسبیب و شرح سایر قواعد مربوط به ضممان قهری از قبیل
قاعده غرور و اقدام است.

بخش دوم : سایر الزامات

۱- ایفاء ناروا

۲- استفاده بدون جهت

۳- استیفاء

۴- اداره فضولی اموال دیگران

حقوق تجارت (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز : مقدمه‌ء علم حقوق

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با تکالیف و حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی حقوق تجارت و انواع شرکتهای تجاری و قواعد حاکم بر آن.

سرفصل دروس :

مقدمه :

بخش اول : معاملات تجاری

۱- معاملات اصلی

۲- معاملات تبعی

۳- حق العمل کاری

۴- دلای

بخش دوم : تجار

۱- تجار حقیقی

الف : تعریف تاجر

ب : اشتغال به تجارت

۱- شرایط

۲- محدودیتها و ممنوعیت ها

ج : الزامات تجار

بخش سوم : کلیات

۱- تاریخچه

۲- قرارداد شرکت

۳- تابعیت شرکت

۴- اقامتگاه شرکت

بخش چهارم : اقسام شرکتها

۱- شرکتهای تجاری

الف : شرکتهای قائم بر شخص

ب : شرکتهای قائم بر سرمایه

ج : شرکتهای مختلط

۲- شرکتهای تعاونی

حقوق تجارت (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : تجارت (۱)

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنا یابی با استناد تجاری و آثار حقوقی آن و مقررات ورشکستگی و تصفیه .

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات

۱- تعریف استناد تجاری

۲- فواید استناد تجاری (وسیله پرداخت ، وسیله انتقال طلب و وسیله اعتبار) .

۳- مزایای استناد تجاری (مسئولیت تضامنی ، تأمین خواسته ، اختصاری بودن دعوی) .

۴- انواع استناد تجاری (برات ، چک ، سفته و سایر استناد تجاری) .

بخش دوم : ورشکستگی

۱- شرایط ورشکستگی

۲- حکم ورشکستگی

الف : دادگاه ذی صلاحیت برای صدور حکم ورشکستگی

ب : اشخاصی که می توانند تقاضای صدور حکم ورشکستگی نمایند .

ج : خصوصیات و محتویات حکم ورشکستگی

د : اعتراض نسبت به حکم ورشکستگی

ح : آثار حکم ورشکستگی

بخش سوم : تصفیه ورشکستگی

۱- اقدامات تأمینی

۲- دعوت بستانکاران و بدهکاران

۳- اداره اموال و وصول مکاتبات ورشکسته

۴- تشخیص دیون و مطالبات

۵- فروش اموال

۶- تقسیم محصول فروش بر حسب ارجحیت بستانکاران

۷- قراردادها

حقوق بین الملل خصوصی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : مقدمه‌ی علم حقوق

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مسائل مطروحه در زمینه روابط افراد در زندگی بین المللی

سرفصل دروس :

بخش اول : تابعیت و وضع بیگانگان

۱- تقسیم جغرافیایی اشخاص

الف : تابعیت

ب : اقامتگاه

بخش دوم : وضع اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

۱- وضع اشخاص حقیقی بیگانه در ایران

۲- وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

بخش سوم : تعارض قوانین

۱- کلیات

۲- پیدایش و تکامل تاریخی تعارض قوانین

۳- اعمال قاعده ایرانی حل تعارض قوانین

بخش چهارم : رابطه بین نظامهای حل تعارض قوانین

بخش پنجم : اجرای قانون صلاحیت‌دار

بخش ششم : مسائل مهم تعارض قوانین

فصل ۱ : احوال شخصیه

فصل ۲ : اموال

فصل ۳ : استناد و قراردادها

حقوق بین الملل عمومی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناهیز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با تعریف و تاریخچه ، ماهیت منابع حقوق بین الملل و همچنین شناساندن این نظم

حقوقی

سرفصل دروس :

بخش اول : تعریف و تاریخچه و ماهیت حقوق بین الملل

۱- تعریف حقوق بین الملل

۲- تاریخچه حقوق بین الملل

الف : دوران شکل گیری حقوق بین الملل

ب : دوران توسعه حقوق بین الملل

۳- ماهیت حقوق بین الملل

الف : نظرات منکرین و قائلین حقوق بین الملل

ب : جایگاه حقوق بین الملل

ج : علل الزامی بودن حقوق بین الملل

بخش دوم : منابع حقوق بین الملل

۱- معاهدات

۲- عرف

۳- اصول کلی حقوق

۴- دکترین و رویه‌ی قضایی

۵- اصل انصاف

۶- قطعنامه‌ها

بخش سوم : تابعان حقوق بین الملل

۱- دولت : تعریف و بررسی عناصر تشکیل دهنده آن که عبارت از سرزمین ، جمعیت ، حاکمیت و شناسایی می‌باشد .

۲- سازمانهای بین المللی (تعریف سازمانهای بین المللی ، طبق بندهی سازمانها بین المللی ، شخصیت حقوقی سازمانها بین المللی و آثار آن ...)

۳- سایر تابعان

حقوق جزای عمومی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : تفهیم اصول کلی حاکم بر حقوق کیفری و ایجاد نیروی استنباط وقدرت تجزیه و تحلیل موارد ثانوی و رویه‌ی قضایی

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات حقوق جزا

۱- پدیده‌ی جنایی و علل آن

۲- واکنش اجتماعی علیه پدیده‌ی اجتماعی

۳- تحول واکنش اجتماعی علیه پدیده‌ی اجتماعی ازنظر مکتب اسلام و سایر مکاتب

فلسفی و کیفری

بخش دوم : عناصر عمومی تشکیل دهنده جرم (یعنی عناصر مشترک جرم)

۱- عناصر عمومی جرم

الف : عنصر قانونی (ضرورت عفو قانونی ، اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتهایها ، قاعده

محدود و قاعده عطف به ماسب نشدن قوانین جزایی)

ب: عنصر مادی (فعل یا ترک فعل ، اقدام آتی و مستمر ، اقدام واحد یا متعدد ، جرم

ساده بعادت ، جرم ساده و مختلط)

ج : عنصراً خلاقي یا معنوی (سوء نيت و تقصیر ، سوء نيت و انگيزه جرم و درجات

سوء نيت جزایی)

۲- طبقه‌بندی جرائم

الف : بر مبنای عنصر قانونی

- جنایت ، جنحه ، خلاف

- جرائم مشمول حدود ، قصاص ، دیات و تعزیرات

- جرائم عادی (عمومی) ، جرم سیاسی ، جرم نظامی

ب : بر مبنای عنصر مادی

ج : بر مبنای عنصر خلاقي یا معنوی

بخش سوم : مجرم و مسئولیت جزایی

۱- مفهوم مجرم

الف : مجرم و عنصر خلاقي جرم (اشخاص طبیعی و حقوقی)

ب : مجرم و عنصر مادی جرم (مرتكب عادی ، معنوی و معاؤنی که مرتكب تلقی میشود) معاؤن ، شرکت جزائی و معاؤن ، شرایط معاؤن قبل مجازات ، مجازات معاؤن ، مسئولیت کیفری ناشی از عمل دیگری
۲- مسئولیت کیفری

الف : مجرم و مسئولیت (مسئولیت ، مجرمیت ، قابلیت استناد)

ب : مسئولیت حقوقی و جرم شناسی

۳- عذرها ی معاف کننده و علل رافع مسئولیت کیفری

الف : جنون

ب : اجبار

ج : اشتباه

۴- طبقات مجرمین

الف : مجرمین با سابقه محکومیت کیفری و بدون آن .

ب : جنس مؤنث

ج : پیری

د : اطفال

حقوق جزای اختصاصی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : حقوق جزای عمومی

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مهمترین جرائم پیش بینی شده در قوانین کیفری از حیث ارکان و مجازات و همچنین تحولات و تقسیمات جرائم خاصی که بیشتر اشتغال مراجع کیفری را تشکیل می دهند

سرفصل دروس :

بخش اول : مقدمات و کلیات حقوق کیفری اختصاصی

۱- تاریخچه

۲- منابع

بخش دوم : جرائم علیه اشخاص

۱- جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص (از قبیل قتل اعم از عمد و شبه عمد و خطا ، جرائم براطراف و منابع و ایراد ضرب و جرح اعم از عمد و غیر عمد و سم دادن و سقط جنین).

۲- جرائم علیه تمامیت معنوی اشخاص (از قبیل رویدن و توقیف غیرقانونی و ورود به منزل غیر واهانت و افتراء و فشار سرحرفه ای) .

حقوق جزای اختصاصی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : حقوق جزای اختصاصی (۱)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با مهمترین جرائم پیش بینی شده در قوانین کیفری از حیث ارکان و مجازات و همچنین تحولات و تقسیمات جرائم خاص که بیشتر اشتغال مراجع کیفری را تشکیل می دهند

سرفصل دروس :

بخش اول : جرائم علیه اموال و مالکیت از قبل

۱- کلاهبرداری

۲- چک پرداخت نشدنی

۳- خیانت درامانت

۴- تخریب و تجاوز به ملک غیر

۵- سرفت های جنحه ای و جنائی اعم از قانون کیفر عمومی و قوانین خاص مؤخر تصویب

بخش دوم : جرائم بر ضد صالح عمومی و کلی کشور

۱- جرائم بر ضد امنیت خارجی کشور

الف : جاسوسی - کمک به دشمن

۲- جرائم بر ضد امنیت داخلی کشور

الف : تروریسم

ب : قتل و تخریب

د : ضرب سکه ....

۳- جرائم بر ضد آسایش عمومی

الف : جعل و تزویر

ب : استفاده از سند مجموع

آئین دادرسی مدنی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مقدمه‌ی علم حقوق

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مراجع قضائی و ترتیب رسیدگی به درخواستهای مردم

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱- تعریف آئین دادرسی مدنی

۲- فایده آئین دادرسی مدنی

بخش دوم: سازمان قضائی

۱- طبقه‌بندی دادگاهها (حقوقی، مدنی خاص، صلح، دیوان کشور) با توجه به قانون

دادگاههای عام و انقلاب

۲- مؤمنین قضایی و حقوق و تکالیف آنها

بخش سوم: صلاحیت محاکم (ذاتی، نسبی، محلی)

بخش چهارم: دادخواست

۱- شرایط

۲- ابلاغ

۳- آثار

بخش پنجم: جریان دعوی و رسیدگی به آن

۱- دادرسیهای عادی

۲- دادرسیهای فوری

بخش ششم: احکام

۱- صدور حکم (تنظیم حکم و پاک نویس آن....)

۲- آثار حکم

۳- شکایت از احکام (تجدیدنظر - اعاده دادرسی - اعتراض - شخص ثالث)

۴- اجرای احکام

بخش هفتم: طواری دادرسی ناشی از ایجاد

۱- میور زمان

۲- دخلالت اشخاص ثالث

بخش هشتم: طواری دادرسی ناشی از توقيف وزوال دادرسی

بخش نهم: داوری

بخش دهم: هزینه دادرسی

آئین دادرسی کیفری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : حقوق جزای عمومی

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آموزش سیستم دادرسی کیفری

سرفصل دروس :

بخش اول : سیستم های مختلف رسیدگی به دعاوی

۱- سیستم اتهامی

۲- سیستم تفتیشی

۳- سیستم مختلط

بخش دوم : دعاوی ناشی از جرم

۱- دعاوی عمومی

الف : دادسرا

ب : ضابطین دادگستری و وظایف آنان در تعقیب مجرمین

۲- دعاوی خصوصی

الف : شرایط اقامه دعاوی خصوصی

ب : موارد سقوط دعاوی خصوصی

بخش سوم : دادگاهها و مراجع رسیدگی به جرائم و صلاحیت هر بیک از آنها (باتوجه به قانون

دادگاههای عام و انقلاب)

بخش چهارم : ادله‌ی اثبات دعوا (بینه ، اقرار ، سوگند و .....)

حقوق کار

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

پیش‌نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با حقوق و مقررات کارکه تنظیم کننده روابط بین کارگران و کارفرمایان می‌باشد.

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات

۱- بررسی تحول روابط کار قبل از انقلاب صنعتی و پس از آن و مطالعه علل وضع قوانین کار.

۲- دیدگاه مکاتب مختلف در باره کار

۳- کارو ارزش آن از نظر حقوق اسلامی (انواع کار و احکام آن ، حقوق وامتیازات کارگر) .

۴- تعریف و مشخصات حقوق کار

بخش دوم : منابع

۱- منابع حقوق کار

۲- قرارداد کار (تحول تاریخی و نقش فعلی آن ، وجود تمایز آن از سایر قراردادها ، شرایط اساسی انعقاد آن ، بطلان ، تجدید نظر و تعلیق آن ، انحلال آن و مسائل مربوط به اخراج کارگر)

بخش سوم : حقوق و تعهدات کارگر

۱- ساعت کار و تعطیلات و مرخصی سالیانه

۲- شرایط کار زنان

۳- شرایط کار نوجوانان

۴- مزد (مفهوم آن ، روش‌های تعیین مزد و عوامل مؤثر در آن ، طبقه بنده مشاغل به نظام حقوقی مزد)

۵- تعهدات کارگر

بخش چهارم : حقوق و تکالیف کارفرما (از جمله موارد مسئولیت کیفری کارفرما)

بخش پنجم : نظارت

۱- بهداشت کارگاه و حفاظت فنی کارگران

۲- بازرسی کار و نقش وزارت کار

بخش ششم : حل و فصل اختلافات

۱- مراجع رسیدگی به اختلافات بین کارگر و کارفرما (شورای کارگاه ، هیئت حل اختلاف ، هیئت عالی حل اختلاف) براساس قوانین کار موجود .

حقوق تطبیقی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با حقوق تطبیقی که برای مطالعات فلسفی و تاریخی حقوق ، درک و شناخت بهتر حقوق داخلی و حل مسائل حقوقی بین المللی و تسهیل و توسعه روابط بین المللی مفید و دارای کمال اهمیت است .

سرفصل دروس :

بخش اول : کلیات

۱- تعریف حقوق تطبیقی

۲- تاریخچه و فوائد حقوق تطبیقی و روش‌های تطبیق

۳- تقسیم بندی نظامهای حقوقی

بخش دوم : حقوق رومی - زرمنی

بخش سوم : حقوق سوسیالیستی

بخش چهارم : کامن لو

۱- حقوق انگلستان

۲- حقوق ایالات متحده آمریکا

بخش پنجم : نظام حقوقی اسلام و سایر نظامهای حقوقی (هنگی ، ژاپنی ، آفریقایی ، مالکاشی ، خاور دور ، .....)

زبان تخصصی (۳) متون حقوقی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبه : زبان تخصصی (۲)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و ایجاد توانایی مطالعه متون حقوقی خارجی مرتبط باشته .

سرفصل دروس :

متون حقوقی به زبان خارجی مناسب بادروس زیر انتخاب می شود .

- ۱- حقوق اساسی
- ۲- حقوق مدنی
- ۳- حقوق تجارت
- ۴- حقوق جزا و جرم شناسی
- ۵- آئین دادرسی کیفری
- ۶- آئین دادرسی مدنی
- ۷- حقوق بین الملل عمومی

زبان تخصصی (۴) متون حقوقی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبه‌یار : زبان تخصصی (۳)

ساعت تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و ایجاد توانایی مطالعهء متون حقوقی خارجی
مرتبط با رشتہ

سرفصل دروس :

متون حقوقی به زبان خارجی مناسب بادروس زیرانتخاب می‌شود :

- ۱- حقوق اساسی
- ۲- حقوق مدنی
- ۳- حقوق تجارت
- ۴- حقوق جزا و جرم شناسی
- ۵- آئین دادرسی کیفری
- ۶- آئین دادرسی مدنی
- ۷- حقوق بین الملل عمومی

منابع وما خذل دروس پایه

ادبیات عرب (۱) و (۲) صرف و نحو :

منبع : شرح ابن عقیل جلد اول و دوم .

ادبیات عرب (۳) صرف و نحو کاربردی :

منبع : مبادی العربیه جلد ۳ و ۴ ، تصحیح و تمرينات از حمید محمدی .

ادبیات عرب (۴) علوم بلاغت :

منبع البلاغه الواضحه ، علی الجارم ومصطفی امین ؛ جواهر البلاغه ، احمد هاشمی .

منطق (۱) و (۲) :

منبع : المنطق ، مرحوم مظفر جزء اول و دوم .

فلسفه اسلامی (۱) و (۲) :

منبع : بدایه الحکمه ، مرحوم علامه طباطبائی .

کلام (۱)، (۲) و (۳) :

منابع اصلی : الهیات ، استاد جعفر سبحانی ؛ اصول فلسفه و روش رئالیسم جلد ۵ ، مرحوم علامه طباطبائی ؛ عدل الهی ، توحید ، نبوت ، امامت و رهبری و معاو استاد مطهری .

منابع فرعی : کشف المراد ، علامه حلی ؛ آموزش اصول عقائد ، استاد مصباح .

تفسیر قرآن (۱) و (۲) :

منابع اصلی : جوامع الجامع ، امین الاسلام طبرسی ؛ تفسیر نمونه ، جمعی از نویسندها .

منابع فرعی : فی ظلال القرآن ، سید قطب ؛ تفسیر شیر ، سید عبدالشیر .

علوم قرآن :

منابع اصلی : تاریخ و علوم قرآن ، سید ابوالفضل میر محمدی ؛ تلخیص التمهید فی علوم القرآن ، محمد هادی معرفت ؛ جزو هه استاد .

منابع فرعی : الاتقان فی علوم القرآن ، جلال الدین سیوطی ؛ البرهان فی علوم القرآن ، بدرالدین زركشی .

زبان تخصصی (۱) و (۲) :

منبع : انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی ، دکتر محمدعلی الحسینی و همکاران
؛ شیعه در اسلام ، مرحوم علامه طباطبائی ، ترجمه دکتر سید حسین نصر ؛

تاریخ تحلیلی اسلام (۱) :

منابع اصلی : تاریخ تحلیلی اسلام ، دکتر سید جعفر شهیدی ؛ تاریخ تحلیلی اسلام ، محمد نصیری رضی ؛ فروغ ابدیت ، استاد جعفر سبحانی ؛ تاریخ زندگانی پیامبر اسلام ، جلد اول ، سید هاشم رسولی محلاتی ؛ زندگانی پیامبر اسلام ، دکتر محمد ابراهیم آیتی .
منابع فرعی : تاریخ یعقوبی ؛ مروج الذهب ، مسعودی .

تاریخ تحلیلی اسلام (۲) :

منابع اصلی : تاریخ تحلیلی اسلام ، محمد نصیری رضی ؛ حیات فکری و سیاسی امامان شیعه (ع) ، رسول جعفریان ؛ مجموعه آثار دکتر سید جعفر شهیدی درباره حیات ائمه (ع) ؛ تاریخ زندگانی امیر مؤمنان (ع) ، جلد دوم ، سید هاشم رسولی محلاتی ، حیات سیاسی امام حسن (ع) ، امام رضا (ع) و امام جواد (ع) ، استاد جعفر مرتضی عاملی .
منابع فرعی : تاریخ یعقوبی ؛ مروج الذهب ، مسعودی .

درایه الحديث :

منابع اصلی : علم الحديث و درایه الحديث ، کاظم مدیر شانه چی ؛ تلخیص مقباس الهدایه ، علامه مامقانی ، تلخیص استاد غفاری .
منابع فرعی : علوم الحديث و مصطلحه ، دکتر صبحی صالح .

مقدمه علم حقوق :

منابع اصلی : مقدمه عمومی علم حقوق ، دکتر جعفری لنگرودی ؛ مقدمه علم حقوق ، دکتر کاتوزیان کلیات و مبانی علم حقوق ، دکتر سید جلال الدین مدنی .
منابع فرعی : مقدمه علم حقوق ، دکتر سید حسن امامی ، مقدمه جلد دوم حقوق مدنی .

منابع و مأخذ دروس تخصصی

اصول فقه (۱) تا (۴) :

منبع: اصول الفقه ، مرحوم مظفر جلداول و دوم

اصول فقه (۵) :

منبع: اصول الاستنباط ، سیدعلی نقی حیدری (بخش اصول عملیه و اجتهاد و تقلید)

فقه های (۱) تا (۹) :

منبع: الروضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه ، شهید ثانی

فقه تطبیقی :

منبع: الفقه علی المذاهب الخمسة ، محمدجواد مغنية ؛ دروس فی الفقه المقارن ، استاد جناتی .

تاریخ فقه و فقهاء :

منابع اصلی: ادوار فقه اسلامی استاد جناتی ، تاریخ فقه و فقهاء ، دکتر گرجی ، مقدمه ای بر فقه شیعه ، حسین مدرسی طباطبایی ؛ جزوه استاد .

منابع فرعی: مقدمه مرحوم کلانتر بشرح لمعه ، ادوار فقه ، مرحوم شهابی ، بخش فقه علوم اسلامی ، شهید مطهری.

حقوق اساسی:

منابع اصلی: بایسته های حقوق اساسی ، دکترا ابوالفضل قاضی؛ حقوق اساسی جلد اول و دوم ، دکتر سید محمد هاشمی؛ فقه سیاسی ، استاد عمید زنجانی ؛ جزوه استاد .

منابع فرعی: حقوق اساسی و نهادهای سیاسی ، دکترا ابوالفضل قاضی؛ حقوق اساسی و نهادهای سیاسی جمهوری اسلامی ایران ، دکتر سید جلال الدین مدنی .

حقوق مدنی (۱) حقوق اشخاص و اموال :

منابع اصلی: حقوق مدنی اشخاص و محجورین ، دکتر سید حسین صفائی و دکتر سید مرتضی قاسم زاده ؛ حقوق اموال ، دکتر جعفری لنگرودی ؛ حقوق مدنی (اموال و مالکیت) ، دکتر ناصر کاظمی زبان .

منابع فرعی: حقوق مدنی ، دکتر سید حسن امامی ؛

حقوق مدنی (۲) کلیات قراردادها :

منابع اصلی : دوره مقدماتی حقوق مدنی ، اعمال حقوقی ، دکتر ناصر کاتوزیان ； قواعد عمومی قراردادها ، دکتر ناصر کاتوزیان ؛ سقوط تعهدات ، دکتر سید مهدی شهیدی .

منابع فرعی : حقوق مدنی ، دکتر سید حسن امامی .

حقوق مدنی (۳) الزامات خارج از قرارداد :

منابع اصلی : حقوق مدنی (ضمان قهری - مسئولیت مدنی) ، دکتر ناصر کاتوزیان ； مسئولیت مدنی ، دکتر قاسم زاده .

منابع فرعی : حقوق مدنی ، دکتر سید حسن امامی .

حقوق تجارت (۱) :

منابع اصلی : کلیات حقوق تجارت و شرکتهای سهامی جلد اول و دوم ، دکتر بیعا اسکینی ； حقوق تجارت جلد اول و دوم ، دکتر حسن ستوده تهرانی .

منابع فرعی :

حقوق تجارت (۲) :

منابع اصلی : استناد تجاری و ورشکستگی و تصفیه امور و رشکسته ، دکتر بیعا اسکینی ； حقوق تجارت ، جلد سوم و چهارم دکتر حسن ستوده تهرانی .

منابع فرعی :

حقوق بین الملل خصوصی :

منابع اصلی : مباحثی از حقوق بین الملل خصوصی ، دکتر سید حسن صفائی ، تعارض قوانین ، دکتر نجاد علی الماسی ； حقوق چند ملیتی ، دکتر مرتضی نصیری ； جزو ه دکتر علی محمد مکرمی

منابع فرعی : حقوق بین الملل خصوصی ، جلد اول و دوم ، دکتر محمد نصیری .

حقوق بین الملل عمومی :

منابع اصلی : حقوق بین الملل عمومی ، دکتر ضیاء بیگدلی ； حقوق بین الملل عمومی ، دکتر سید باقر میر عباسی ； حقوق بین الملل عمومی ، دکتر هوشنگ مقندر .

منابع فرعی : حقوق بین الملل اسلامی ، دکتر سید خلیل خلیلیان ، حقوق بین الملل اسلامی ، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه

حقوق جزای عمومی :

منابع اصلی : بایسته های حقوق جزای عمومی ، دکتر ایرج گلدوزیان ؛ حقوق جزای عمومی ،
جلداول و دو م ، دکتر پرویز صالحی .

منابع فرعی :

حقوق جزای اختصاصی (۱) و (۲) :

منابع اصلی : حقوق جزای اختصاصی ، دکتر علیرضا فیض ؛ جزو ه حقوق جزای اختصاصی (۱) و
(۲) ، آیت الله سید محمد حسن مرعشی .

منابع فرعی : حقوق جزای اختصاصی ، دکتر محمد صالح ولیدی و دکتر میر محمد صادقی .

آئین دادرسی مدنی :

منابع اصلی : با توجه به تغییرات بنیادی در نظام قضایی کشور از جزو ای که بر مبنای قانون دادگاه
های عمومی و انقلاب واصلات بعد از آن میباشد ، استفاده شود .

منابع فرعی : جزو ای آئین دادرسی مدنی دکتر فتح الله یاوری و دکتر منتظری .

آئین دادرسی کیفری :

منابع اصلی : با توجه به تغییرات بنیادی در نظام قضایی کشور ، از جزو ای که بر مبنای قانون دادگاه
های عمومی و انقلاب واصلات بعد از آن می باشد ، استفاده شود .

منابع فرعی : آئین دادرسی کیفری ، دکتر محمد آشوری ؛ آئین دادرسی کیفری ، دکتر محمود
آخوندی .

حقوق کار :

منابع اصلی : جزو ه حقوق کار ، دکتر عزت الله عراقی ؛ جزو ه حقوق کار ، دکتر سید محمد هاشمی .

منابع فرعی : حقوق العامل فی الاسلام ، باقر شریف القرشی ؛ گفتارهایی درباره حقوق کار ، سید
فضل الله موسوی .

حقوق تطبیقی :

منابع اصلی : در آمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر ، ترجمه دکتر سید حسین
صفائی ؛ نظاهمهای بزرگ حقوقی معاصر ، رنه داوید .

منابع فرعی : کلیات حقوق تطبیقی ، دکتر افشار .

زبان تخصصی (۳) و (۴) :

منابع اصلی :

Law Texts .

Legal System.

The Law Of International Trade , D.M.Day .

Contract in a Nutshell,Robert Duxbury 3rd Edition,London,1994 .

منابع فرعی :

Law Made Simple,G.F. Padfield.

